Article Date	Headline / Summary	Publication
06 Apr 2026	What happens if insurance renewal is missed?	Kesari

आरोग्य विम्याचे नूतनीकरण चुकल्यास काय होते?

भारतातील अनेक लोक आर्थिक वर्ष संपल्यावर त्यांच्या आरोग्य विम्याचा आढावा घेतात, आणि ३१ मार्च ही पॉलिसीचे नूतनीकरण करण्याचा किंवा नवीन पॉलिसी घेण्याचा विचार करण्यासाठी एक सामान्य आठवण असते. जरी हा काळ काहींसाठी आरोग्य विम्याचे महत्त्व अधोरेखित करत असला तरी, वेळेवर नूतनीकरण करण्याचे महत्त्व वर्षभर लागू होते.

तरीही, या काळात येणाऱ्या जबाबदाऱ्यांच्या धावपळीत, पॉलिसीधारकांकडून त्यांच्या नूतनीकरणाच्या वेळेकडे दुर्लक्ष होणे ही काही असामान्य गोष्ट नाही. नूतनीकरणाची तारीख अगदी थोड्या फरकाने चुकल्यास, विम्याच्या संरक्षणाची सातत्यता आणि दीर्घकालीन लाभांवर परिणाम होऊ शकतो. त्यामुळे, आरोग्य विम्याचे नूतनीकरण चुकल्यास काय होते हे समजून घेणे केवळ आर्थिक शिस्तीसाठीच नव्हे, तर स्वतःसाठी आणि आपल्या कुटुंबासाठी अखंड संरक्षण सुनिश्चित करण्यासाठी आवश्यक आहे.

ग्रेस पीरियड समजून घेणे

भारतात, आरोग्य विमा पॉलिसींमध्ये सामान्यतः ग्रेस पीरियड असतो. हा तुमच्या पॉलिसीच्या देय तारखेनंतरचा एक विशिष्ट कालावधी असतो, ज्या दरम्यान तुम्ही तुमचे जमा झालेले पॉलिसी लाभ न गमावता तुमच्या नूतनीकरणाचा प्रीमियम भरू शकता. हा ग्रेस पीरियड भारतीय विमा नियामक आणि विकास प्राधिकरणाने (IRDI) अनिवार्य केला आहे, जेणेकरून पॉलिसीधारकांना किरकोळ विलंबासाठी दंड आकारला जाऊ नये. ग्रेस पीरियडचा कालावधी तुमच्या प्रीमियम भरण्याच्या वारंवारितेवर अवलंबून असतो. ज्या पॉलिसींचा प्रीमियम मासिक भरला जातो, त्यांच्यासाठी विमा कंपन्या सामान्यतः देय तारखेपासून १५ दिवसांपर्यंतचा ग्रेस पीरियड देतात. ज्या पॉलिसींचा प्रीमियम त्रैमासिक, सहामाही किंवा वार्षिक भरला जातो आणि नूतनीकरणाच्या वेळी भरला जातो, त्यांच्यासाठी ग्रेस पीरियड सामान्यतः ३० दिवसांचा असतो. हा नियामक बफर हे सुनिश्चित करतो की, पॉलिसीधारकांना त्यांच्या आरोग्य विमा लाभांची सातत्यता त्वरित न गमावता, विलंबित पेमेंट नियमित करण्यासाठी एक बफर विंडो उपलब्ध असेल.

ग्रेस पीरियडदरम्यान तुमच्या आरोग्य विम्याचे नूतनीकरण केल्याने तुम्हाला तुमचे कव्हरेज अखंड ठेवण्यास मदत होते. यामुळे हे सुनिश्चित होते की, आधीपासून असलेल्या आजारांसाठी किंवा प्रसूती लाभांसाठी आधीच पूर्ण केलेला प्रतीक्षा कालावधी कोणत्याही व्यत्ययाशिवाय सुरू राहतो आणि नो क्लेम बोनससारखे जमा झालेले कोणतेही बोनस संरक्षित राहतात. सोप्या भाषेत सांगायचे झाल्यास, वेळेवर नूतनीकरण केल्याने तुम्ही कालांतराने मिळवलेली प्रगती किंवा बक्षिसे गमावत नाही.

अमरनाथ सक्सेना

मुख्य तांत्रिक अधिकारी – वाणिज्यिक, बजाज जनरल इन्शुरन्स लिमिटेड (पूर्वीचे नाव : बजाज अलायन्स जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड)

सवलतीच्या कालावधीतील आपत्कालीन परिस्थिती

सवलतीच्या कालावधीत उद्‌भवणाऱ्या वैद्यकीय आपत्कालीन परिस्थिती सामान्यतः समाविष्ट असतात; परंतु दाव्यांवर प्रक्रिया होण्यासाठी पॉलिसीधारकाला नूतनीकरणाचा प्रीमियम भरावा लागतो आणि योजना पुन्हा सक्रिय करावी लागते.

जर तुम्ही सवलतीचा कालावधी चुकवलात, तर तुमची पॉलिसी रद्द होऊ शकते आणि तुम्ही सर्व जमा झालेले लाभ, बोनस आणि प्रतीक्षा कालावधी गमावू शकता. रद्द झालेली पॉलिसी पुन्हा सुरू करणे कठीण असते – विमा कंपन्या नवीन आरोग्य तपासणीची मागणी करू शकतात आणि प्रतीक्षा कालावधी पुन्हा सुरू होऊ शकतो. तुमचे दीर्घकालीन लाभ सुरक्षित ठेवण्यासाठी वेळेवर नूतनीकरण करणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे.

नूतनीकरणासाठी आवश्यक तपासण्या

नूतनीकरणाची तारीख चुकल्यामुळे येणाऱ्या अडचणी टाळण्यासाठी, काही सोप्या पण प्रभावी पद्धतींचे पालन करा. तुमच्या पॉलिसीच्या नूतनीकरणाच्या वेळापत्रकावर बारकाईने लक्ष ठेवून सुरुवात करा. विमा कंपन्या सामान्यतः एसएमएस, ईमेल किंवा इतर संपर्क माध्यमांद्वारे स्मरणपत्रे पाठवतात; परंतु तुम्ही ती तारीख चुकवू नये यासाठी स्वतःच तिचा मागोवा घेणे शहाणपणाचे आहे.

तुमच्या विम्याच्या संरक्षणाचे वेळोवेळी पुनर्मूल्यांकन करणे देखील महत्त्वाचे आहे. वैद्यकीय खर्च वाढत असताना आणि तुमच्या वैयक्तिक गरजा बदलत असताना, तुम्हाला असे आढळू शकते की, पुरेसे संरक्षण देण्यासाठी तुमच्या सध्याच्या योजनेला अपग्रेड किंवा विस्ताराची आवश्यकता आहे. तुमचे सध्याचे संरक्षण पुरेसे आहे, की नाही याचे मूल्यांकन करण्यासाठी वेळ काढल्यास तुम्ही भविष्यातील आर्थिक ताणापासून वाचू शकता. जर तुम्हाला तुमच्या नूतनीकरणाच्या कोणत्याही पैलूबाबत खात्री नसेल, तर अटी स्पष्ट करण्यासाठी आणि शेवटच्या क्षणी येणारी आव्हाने टाळण्यासाठी देय तारखेच्या खूप आधी तुमच्या विमा कंपनीशी संपर्क साधा.

सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे, वेळेवर नूतनीकरणाला प्राधान्य द्या. वेळेवर तुमच्या पॉलिसीचे नूतनीकरण करणे हा अखंडित विमा संरक्षण सुनिश्चित करण्याचा आणि तुम्ही वर्षानुवर्षे जमा केलेले लाभ टिकवून ठेवण्याचा सर्वात विश्वसनीय मार्ग आहे.

वेळेवर नूतनीकरण करून तुमच्या आरोग्य विम्याचे सातत्य राखणे हे तुमचे लाभ सुरक्षित ठेवण्यासाठी आणि तुमच्या कुटुंबाचे कल्याण सुनिश्चित करण्यासाठी आवश्यक आहे. आर्थिक वर्षाच्या शेवटी अनेकजण त्यांच्या पॉलिसींचे पुनरावलोकन करण्यास प्रवृत्त होत असले तरी, वर्षभर नूतनीकरणाबाबत सक्रिय राहणे महत्त्वाचे आहे. अंतिम मुदतीकडे लक्ष देणे आणि तुमच्या विमा संरक्षणाचे नियमितपणे मूल्यांकन करणे तुम्हाला अनावश्यक गुंतागुंत टाळण्यास आणि तुमचे आरोग्य संरक्षण सुरक्षित ठेवण्यास मदत करेल.